

Questio Unica

subitus q̄ sit ī indiuisibili temporis sed tempus diffinitur per motum ergo motus non bene diffinitur per subitum. Et notandum q̄ motus diffinitur per suum subiectum sc̄z ens mobile quod ad duo potest cōparari sc̄z ad motū et sic est in actu et ad terminum cōpletū ip̄ius et sic est ī potētia q̄diu mouetur. Ex quo patet q̄ illud quod ē in potentia tantum non dicitur moueri nec illud quod est in termino perfecto sed illud quod partim est sub actu termini ad quem et sub actu termini a quo.

Contra hec arguitur et primo probatur q̄ ignorato motu non est necesse ignorare naturam quia secunda pars est falsa scilicet necesse est ignorare naturam ergo tota ista propositio ē falsa ignorato motu necesse est ignorare naturam. Antecedens patet quia contingens est ignorare naturam. Item omne prius potest cognosci ante suum posterius sed natura est prior motu ergo potest cognosci ante motum. Forte dicis q̄ licet natura q̄rum ad id quod est et quo ad suum absolutū possit cognosci ante motū nō tamē ī ratione nature quia vt sic importat respectū ad motum et operationem. Contra sequeretur q̄ tertius liber phi. deberet precedere secundum. Item natura vt sic est causa motus ergo natura vt sic ē prior motu secundum naturam sed prius potest per abstractionem intellectus cognosci sine posteriori. Itē natura et motus habent distinctos conceptus ergo vnus potest esse sine alio immo hoc videtur esse necessarium quia plures operationes non sunt simul ī intellectu ergo cognitio nature et cognitio distincta motus non sunt simul. Item si natura cognosceretur per motum sequeretur q̄ naturam esse posset demonstrari quod est contra philosophum in principio secundi phi.

Secundo natura diffinitur per quietē et nichilominus potest cognosci sine quiete ergo licet motus ponatur in diffinitione nature non sequitur quī possit cognosci natura sine eo. Antecedens patet quia ille qui nunq̄ vidit lapidem quiescere potest scire q̄ secundum suam naturam est grauis videndo eum descendere. Item angulus acutus diffinitur per angulum rectum vnde dicitur q̄ angulus acutus est ille qui est minor recto et tamen potest cognosci sine recto imo pōt ēē sine recto vt si abscindatur medietas anguli recti tūc remanet angulus acutus.

Item subiectum potest cognosci sine proprio accidente vt homo sine beatificabili ergo natura potest cognosci sine suo per se accidente scilicet motu. Itē secundum phi. 7. metha. 2. 4. subā ē prior accidente noticia diffinitione tempore. Sed natura est substantia est et motus accidens igitur.

Tertio arguitur q̄ motus nō sit actus quia si sic tunc omne quod mouetur esset in actu et non in potentia inq̄tum h̄mōi quod tamen est contra diffinitionem motus. Et patet sequela quia omne tale habet motum qui est actus. Item omne imperfectum est in potentia sed motus est imperfectus vnde perficitur per terminum ad quem ergo habet rationem potentie et non actus. Item potentia est actus entis in potentia secundū q̄ h̄mōi potētia enim p̄ respectum ad formam in qua est: est quidam act⁹. Sequitur ergo ex diffinitione q̄ motus sit potētia. Itē hec est vna reduplicatiua scilicet motus est actus entis in potentia secundum q̄ in potentia cuius exponentes sunt false quarum vna est si aliquid est in

Articulus primus

potentia in eo est actus et motus: et omne ens in potentia habet actum quod est falsum de quiescente.

Quarto quod est actus entis in potentia non est actus entis in actu ergo impossibile est q̄ motus sit actus et q̄ sit in ente in potentia. Itē si esset actus maxime esset actus mobilis inq̄tum est mobile sed hoc est falsum quia aliquid ē mobile sine motu lapis enim quiescens est mobilis et tamen non habet motum ergo. Item generatio est quidam motus et tamen non est actus entis in potētia. Probatur quia res quando generatur tunc actu est: ergo non est in potentia et capio generationē non pro dispositione sed pro introductione forme substantialis. Item quando calor intenditur tunc ibi est motus et tamen nō est actus entis in potentia quia subiectū iā actu habet calorem: forte dicis q̄ est in potentia ad calorem magis intensum. Contra sequeretur q̄ aqua tepida semper moueretur et calefieret quia est ī potētia ad calorem magis perfectū ergo et cetera.

Quinto vel motus est actus perfectus vel ē actus imperfectus non secundum quia omnis actus ē perfectio quedā ergo nullus act⁹ est imperfectus. Itē mot⁹ est actus mouentis quia mouens pducit motum ergo non est actus entis in potentia. Item actio est ī mouente ergo et motus quia actio in motu fundatur aīis p̄z q̄ denotat agentē ergo et c.

Sexto arguitur q̄ motus est per se in pdicamēto et nō solum reductiue q̄ scdm phi. hic motus est de genere continuorum: ergo. Item ad quatuor predicamenta vel ad tria est per se motus ergo motus per se est ad aliqua predicamenta et vltra ergo motus per se est in aliquo predicamento. Itē. S. 2. in 4. dis. 1. q. 1. ar. 4. q. 2. p̄mū dicit q̄ ē ī pdicamēto passionis nec significat rem magis imperfectam vel sub modo imperfectiori q̄ passio ergo est ita per se in predicamento sicut passio vel calefieri quod si concedas contra nullum postpredicamentū est per se in predicamento sed motus est postpredi. in logica. Item arguitur q̄ philosophus non sufficienter diuidit ad aliquid quia nullam facit mentionem de similitudine et relationibus fundatis in qualitate. Septimo arguitur q̄ motus sit vniuocum quia omnes motus mensuratur p̄ vnum vniuocum scilicet p̄ tēpus. Et S. 2. dicit. in 2. dis. 2. q. 1. ar. 1. ad tertiū q̄ motus vniuocatur ad minus in intentione generis. Et in primo sen. dicit. D. 1. q. 4. ar. 2. ad 2. q̄ omnes species motus equaliter conueniūt in rōne communi mot⁹ licet mot⁹ localis sit prior alijs motibus. Sed motus reperitur in diuersis pdicamētis ergo aliquid ē vniuocū ad ea q̄ ponuntur ī diuersis predicamentis. Itē mot⁹ in tota sua cōitate hic diffinitur quidditatiue ergo est vniuocum et ens q̄ se quia solum tale diffinitur.

Ad primum dicendū q̄ necesse dicit necessitates suppositionis siue cōsequentie et non consequentis. Ad aliud dicitur q̄ prius a quo non conuertit subsistendi cōsequētia potest intelligi sine posteriori de alijs autem non est necesse. Ad aliud dicitur q̄ secundus liber ponitur aī tertiū q̄ cā p̄cedit effectū. Ad aliud dicit a q̄busdā q̄ motus et natura simul cognoscuntur vno actu vel dicitur quod cognoscuntur diuersis actibus adinuicem ordinatis. Ad aliud patuit. 2. phi. Et si dicatur naturam esse est p̄ se notū ergo nō cognoscitur per motum de hoc dictum est supra. Antequam enim cognoscatur propositio per se nō